

Poszerzenie unijnej listy inwazyjnych gatunków obcych

2017-08-07

2 sierpnia 2017 r. lista inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii została rozszerzona o 12 nowych gatunków. Niektóre z nich występują w Polsce. Zmiana została wprowadzona na mocy [rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej aktualizującego wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii](#).

[Pełna lista inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii](#)

Proces legislacyjny

Lista inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii została przyjęta przez Komisję Europejską po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. inwazyjnych gatunków obcych, złożonego z przedstawicieli państw UE.

Gatunki te zostały zaproponowane przez poszczególne państwa członkowskie i uzyskały pozytywną ocenę Forum Naukowego powołanego przez Komisję Europejską. Dla każdego z tych gatunków opracowana została [analiza ryzyka](#), zgodnie z wymogami unijnymi.

Pierwsza lista inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii została ustanowiona [rozporządzeniem wykonawczym Komisji \(UE\) nr 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r.](#) na podstawie [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1143/2014](#).

Unijne przepisy dotyczące gatunków obcych

Wobec gatunków umieszczonych na liście inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii, obowiązują następujące zakazy:

- wprowadzania na terytorium Unii, w tym przemieszczania tranzytem pod nadzorem celnym;
- przetrzymywania, w tym w obiekcie izolowanym;
- hodowania, w tym w obiekcie izolowanym;
- przywożenia do Unii, wywożenia z Unii lub przemieszczania w granicach Unii z wyjątkiem transportu gatunków do obiektów w związku z ich eliminacją;
- wprowadzania do obrotu;
- wykorzystywania lub wymieniania;
- zezwalania na ich rozmnażanie, hodowlę lub uprawę, w tym w obiekcie izolowanym;
- uwalniania do środowiska.

Zezwolenie na wymienione czynności mogą otrzymać jedynie jednostki prowadzące badania naukowe lub ochronę *ex situ* w tym zakresie. Dotyczy to także produkcji do celów naukowych, a następnie medycznych, w przypadku gdy stosowanie produktów pochodzących od tych gatunków jest nieuniknione ze względu na postępy w dziedzinie zdrowia ludzkiego. W wyjątkowych sytuacjach, ze względu na nadrzędny interes publiczny, w tym względy społeczne lub gospodarcze, państwa członkowskie mogą wydawać jednostkom zezwolenia na prowadzenie innych działań pod warunkiem uzyskania upoważnienia Komisji.

Przepisy przejściowe dotyczące właścicieli zwierząt domowych

Zakaz przetrzymywania i przywożenia do Unii, wywożenia z Unii lub przemieszczania w granicach Unii (z wyjątkiem transportu gatunków do obiektów w związku z ich eliminacją) gatunków z listy UE nie dotyczy właścicieli zwierząt domowych przetrzymujących je w celach niekomercyjnych. Mają oni prawo zatrzymać zwierzęta do naturalnego końca życia tych zwierząt, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

- zwierzęta te były przetrzymywane przed ich umieszczeniem na liście UE;
- zwierzęta te są przetrzymywane w obiekcie izolowanym i podjęto wszelkie właściwe środki w celu uniemożliwienia im rozmnażania lub ucieczki.

Właściciele niekomercyjni, którzy nie mogą zapewnić spełnienia tych warunków nie mogą posiadać zwierząt. Państwa członkowskie mogą zaoferować właścicielom możliwość przejścia od nich ich zwierząt.

Przepisy przejściowe dotyczące stad hodowlanych

Posiadacze zasobów handlowych inwazyjnych gatunków obcych nabytych przed ich umieszczeniem na liście UE, mają prawo do 2 lat od ich umieszczenia gatunku na liście UE przetrzymywać i przemieszczać go w celu sprzedaży lub przekazania jednostkom prowadzącym badania naukowe lub zapewniającym ochronę *ex situ* oraz na użytek działalności medycznej. Warunkiem jest przetrzymywanie i przemieszczanie osobników w obiekcie izolowanym i podjęcie wszelkich niezbędnych środków uniemożliwiających rozmnażanie lub ucieczkę w celu uboju lub humanitarnej eliminacji tych osobników, aby wyczerpać ich zapasy. Sprzedaż lub przekazywanie żywych osobników użytkownikom niekomercyjnym jest możliwe przez rok od umieszczenia gatunku na liście UE, pod warunkiem że osobniki te są przetrzymywane i przemieszczane w obiekcie izolowanym i zostały podjęte wszelkie środki, aby zapewnić, że ich rozmnażanie lub ucieczka są niemożliwe.

Ponadto ujęcie gatunku na liście UE wiąże się z obowiązkiem kontroli rozprzestrzeniania się tego gatunku zarówno w obrębie środowiska przyrodniczego, jak i z hodowli. Jednak hodowla powinna być dopuszczona na podstawie zezwolenia, oraz w miarę możliwości do zwalczenia jego dziko występującej populacji.

